

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 14-09-2022

Mødedato Onsdag d. 14. september 2022 kl. 09:00

Mødested Konference 1, stuen, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse: Analyse af økonomien i den regionale kollektive trafik #.....	3
Økonomiske udfordringer i den kollektive trafik.....	4
Samkørselsapp i Midt- og Vestjylland.....	7
Godkendelse af revideret interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane.....	9
Orientering om Interreg ØKS-projekt 'Grønn Jyllandskorridor' #.....	10
Temaer i revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland.....	12
Landsbyprisen 2023.....	14
Procedure for ansøgning til profilgymnasier og orientering om status på gymnasieområdet.....	16
DM i Skills 2024 i Randers.....	19
Socialfondsprojekter i programperioden 2022-2025.....	21
Ansøgning om udbud af automatikteknikeruddannelse.....	24
Nyt fra Midttrafik #.....	27
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2022 #.....	28
Gensidig orientering #.....	29
Underskriftsark #.....	30

Punkt 1: Temadrøftelse: Analyse af økonomien i den regionale kollektive trafik #

1-30-75-3-20

Sagsfremstilling

Der er økonomiske udfordringer i den regionale kollektive trafik i 2023 og frem, og administrationen har derfor bedt Cowi om at analysere økonomien i den regionale kollektive trafik.

Cowi er desuden blevet bedt om at opstille scenarier for mulige driftsbesparelser med fokus på, hvor regionen får transporteret flest mulige borgere, med særlig fokus på uddannelsessøgende.

Cowi præsenterer analyse og scenarier på mødet. Administrationen samarbejder også med Midttrafik om analysen, og Midttrafik deltager ligeledes i temadrøftelsen.

Program

9:00-9:10

Indledning v. udviklingsdirektør Kim Kofod

9:10-9:35

Analyse af økonomien i den regionale kollektive trafik v. projektleder Rigmor Korsgaard, Cowi

9:35 -9:40

Oplæg ved planchef Henrik Juul Vestergaard, Midttrafik

9:40-10:00

Drøftelse af oplæggene.

Beslutning

Udvalget og øvrige deltagere fra regionsrådet blev præsenteret for:

- Analyse af økonomien i den regionale kollektive trafik – ved Region Midtjylland
- Kortlægning af den regionale kollektive trafik – ved COWI
- Den kollektive trafiks udfordringer – ved Midttrafik

Præsentationerne er vedlagt som bilag.

Regionsrådsmedlemmerne Ib Bjerregaard, Else Søjmark og Else Kayser deltog i temadrøftelsen.

Bilag

COWI, Kortlægning af den regionale kollektive trafik

Punkt 2: Økonomiske udfordringer i den kollektive trafik

1-30-75-3-20

Resume

Administrationen har på baggrund af økonomiske udfordringer i den kollektive trafik i 2023 og frem igangsat en analyse af økonomien i den regionale kollektive trafik i samarbejde med Midttrafik. Cowi har på denne baggrund udarbejdet scenarier for, hvordan der kan skabes balance mellem Midttrafiks budget og regionens ramme i 2023 og frem. Næste skridt vil være at udarbejde et katalog med forslag til mulige driftsbesparelser.

Direktionen indstiller,

at Midttrafik anmodes om at udarbejde et katalog med forslag til mulige driftsbesparelser for at bringe balance mellem Midttrafiks budget og den regionale ramme i 2023 og frem.

Sagsfremstilling

Økonomien i den kollektive trafik er presset. Dels er der færre passagerer, der bruger den kollektive trafik (og markant færre under pandemien), og dels er driftsudgifterne stigende, bl.a. som følge af stigende brændstofpriser, renter m.m.

Tendensen er ikke ny. Regional Udviklings budget, der anvendes til kollektiv trafik, har været jævnt stigende siden regionsdannelsen i 2007, og faldet i passagerer var allerede mærkbart i 2019, hvor salget af ungdomskort faldt med 4 mio. kr. i forhold til 2018.

Regionsrådet blev senest på budgetseminaret den 16. august 2022 orienteret om de økonomiske udfordringer i den kollektive trafik.

Økonomiske udfordringer i den kollektive trafik

Indtægtsfordelingen har hidtil været baseret på skøn. Den nye indtægtsfordelingsmodel fordeler indtægterne efter, hvor og hvor langt passagererne har rejst, og hvilke relationer der er købt kort eller billet til. Fordelingen af indtægter bygger således på antallet af rejser og den faktiske betaling for rejsen. Det har skabt større transparens om brugen af de regionale ruter og har givet flere passagerindtægter fra de regionale ruter end den tidligere fordeling, som var baseret på skøn.

Modellen indføres over tre år med 50 % i 2022 og 25 % i henholdsvis 2023 og 2024. Det forventes, at modellen i 2023 vil give 5 mio. kr. i merindtægter fra billet salg på de regionale ruter, hvoraf 4,3 mio. kr. i forbindelse med budget 2023 er foreslået indarbejdet under den kollektive trafik.

Regionens samlede budgetramme 2023 til kollektiv trafik vil således i alt være på 380,6 mio. kr.

Der er på trods af indtægtsfordelingsmodellen en stor forskel mellem den regionale ramme til kollektiv trafik og Midttrafiks udsendte høringsbudget. Forskellen skyldes dels Midttrafiks forventning i 2023 om et fald i passagerer på 8 %, og dels øgede driftsudgifter som følge af prisstigninger. Det giver samlet i 2023 en forskel på i alt ca. 57 mio. kr. i det fremsendte høringsbudget, som efterfølgende er opkorrigeret med 4,7 mio. kr. I budgetforslag 2023 foreslås merindtægterne på 13,5 mio. kr. disponeret, så ubalancen således bliver 48,2 mio. kr.

Økonomisk ubalance i 2023

	Mio. kr.
Ubalance pga. fald i passagerer og prisstigninger	57,0
Disponering af indtægtsfordelingsmodel 2022	-9,2
Disponering af indtægtsfordelingsmodel 2023 ¹	-4,3
Økonomisk ubalance	43,5
Korrekationer til oprindelig ubalance	4,7
Økonomisk ubalance i alt	48,2

Note 1: under forudsætning af at midlerne prioriteres i forbindelse med budget 2023

Udfordringer skabt af prisstigningerne på drivmidler mv. må principielt betragtes som tekniske, idet de indgår i grundlaget for kommende reguleringer af den regionale pris- og lønudvikling og det statslige takststigningsloft, som fastsætter taksterne i den offentlige transport. Hovedudfordringen er et stagnerende til faldende passagergrundlag og dermed indtægter. Hovedfokus de kommende år vil derfor være på at stabilisere og på sigt udvide passagergrundlaget.

De 48,2 mio. kr. vedrører alene ubalancen i forhold til det regionale budget. For at skabe balance skal der som tommelfingerregel spares busruter for det dobbelte, idet den samlede udgift til vognmændene udgøres af et tilskud fra regionen og passagerindtægter. Kataloget skal således være på ca. 100 mio. kr., for at der også kan være en politisk prioritering. Besparelserne kan tidligst igangsættes ved køreplansskiftet i sommeren 2023, hvorfor besparelsen kun får halvårseffekt i 2023. Der skal sammen med Midttrafik udarbejdes en plan for, hvordan de økonomiske udfordringer løses.

Økonomiaftalen for 2023 indeholder ikke kompensation for langtidseffekter af COVID-19 eller fuld kompensation for stigende brændstofpriser i 2023. Som en del af økonomiaftalen, er der aftalt fornyede forhandlinger primo september for at drøfte håndtering af økonomien i de regionale trafikselskaber. Møderne er endnu ikke fastlagt. Regionen har ydet et lån til Midttrafik på 27 mio. kr. for at sikre likviditeten i selskabet. Opnås der ikke yderligere kompensation i 2022, skal der oveni de økonomiske udfordringer for 2023 laves en afdragsplan for ubalancen i regionens trafik 2022.

Balance i den kollektive trafik

Cowi har udarbejdet vedlagte analyse af økonomien i den regionale kollektive trafik, som beskriver mulighederne for at bringe balance i den kollektive trafik. Cowi er desuden blevet bedt om at opstille scenarier for mulige driftsbesparelser med fokus på, hvor regionen får transporteret flest mulige borgere, med særlig fokus på uddannelsessøgende. Scenarierne er udvalgt på baggrund af:

1. Lav selvfinansierungsgrad
2. Få regionalt rejsende
3. Meget lokal transport
4. Skæv/tynd anvendelse over dagen
5. Andre forslag

Der er desuden indlagt kriterier i scenarierne for balance i regionen, den bæredygtige omstilling af trafikken og muligheder for anvendelse af flextrafikken. Anvendelse af flexbus på regionale ruter er nødvendigt at indtænke, fordi konceptet betyder, at bussen kun kører, hvis kunden bestiller en tur.

Desuden er det afgørende, at mobilitet gentænkes. Det betyder, at der skal arbejdes med kobling af flere mobilitetsformer sammen med kommunerne og trafikselskabet, så der skabes størst mulig mobilitet for de midler, kommunerne og regionen stiller til rådighed. Samkørsel og mikromobilitet, som cykel og løbehjul, skal bringe folk til knudepunkter i den kollektive trafik m.m.

Alt dette forventes indarbejdet i et katalog, som Midttrafik anmodes om at udarbejde. Kataloget skal være af en størrelse, hvor regionsrådet i samarbejde med kommuner og brugere har mulighed for at prioritere og fastsætte de bedst mulige mobilitetsløsninger.

Tidsplan

Midttrafik skal varsle vognmændene om justeringer i køreplanerne tre måneder før et køreplansskifte. Køreplansskiftet er søndag den 25. juni 2023. Derudover er der krav om offentlig høring af køreplaner. Der foreslås på den baggrund følgende tidsplan for etablering af balance i den kollektive trafik:

29. september 2022	Regionsrådet træffer beslutning om at anmode Midttrafik om at udarbejde et katalog for at bringe balance mellem Midttrafiks budget og den regionale ramme i 2023 og frem.
Ultimo september – medio november	Høring og bilaterale møder med kommunerne.
Oktober – primo november	Offentlige borgermøder sammen med Midttrafik centrale steder i regionen, ligesom data gøres offentligt tilgængelige.
28. oktober 2022	Kontaktudvalget drøfter kataloget.
7. december 2022	Udvalg for regional udvikling behandler det endelige katalog.

21. december
2022

Regionsrådet behandler det endelige katalog og afgiver en trafikbestilling til Midttrafik den 21. december 2022 med henblik på effektivisering af besparelserne ved køreplansskiftet sommeren 2023.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Midttrafik anmodes om at udarbejde et katalog med forslag til mulige driftsbesparelser for at bringe balance mellem Midttrafiks budget og den regionale ramme i 2023 og frem, og

at Midttrafik anmodes om, at kataloget udarbejdes efter principper om, at der skal:

- gives rum for politisk prioritering af løsningsforslag.
- præsenteres scenarier for brug eller fravalg af biodiesel med henblik på politisk prioritering.
- indarbejdes hensyn til transport af uddannelsessøgende til uddannelsesinstitutioner samt til bevarelse af et minimum af regional trafik i regionen.
- gives bud på regional og kommunal samfinansiering af ruter.
- indgå nytænkning i forhold til mobilitetsløsninger.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling blev på mødet den 11. maj 2022 orienteret om de økonomiske udfordringer i den kollektive trafik.

Bilag

COWI, Kortlægning af regional kollektiv trafik

Punkt 3: Samkørselsapp i Midt- og Vestjylland

1-30-75-7-20

Resume

Der skal tages stilling til, om Region Midtjylland ønsker at indgå i et samarbejde om udbud af en fælles samkørselsapp sammen med 8-kommune samarbejdet (Struer, Lemvig, Skive, Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Herning, Viborg og Ikast-Brande Kommuner). Det er en forventning, at fem af de otte kommuner deltager i ordningen. En fælles samkørselsapp kan bidrage til at løse mobilitetsudfordringerne i yderområderne, den grønne omstilling og generelt bidrage til øget mobilitet i de deltagende kommuner.

Direktionen indstiller,

at Region Midtjylland tilslutter sig projektet om udbud af en fælles samkørselsapp i samarbejde med de deltagende kommuner og Midttrafik.

Sagsfremstilling

Samkørsel kan være en vigtig brik i et ønske om at styrke lokalområder, hvor det kollektive trafiktilbud i dag kan være begrænset til få busafgange og Flextrafik. En samkørselsapp sikrer, at bilister og eventuelle medpassagerer kan finde hinanden. I appen kan bilister oplyse, at de kører en bestemt strækning og tilbyde andre at køre med. Passagererne kan samtidig se, hvilke ture der er tilbudt. Herefter indgås en aftale mellem bilist og passager om kørsel fra A til B.

Udbud af fælles samkørselsapp

Der findes flere velfungerende samkørselsapps på markedet i dag, og udvælgelse af én fælles app-udbyder sker efter afholdelse af udbud. Det er blandt parterne forventningen, at øget samkørsel kan være med til at løse mobilitetsudfordringer i lokalområder, og generelt bidrage til øget mobilitet i de deltagende kommuner, samt reducere trængsel og CO₂-udledning.

Der vil i projektet være særlig fokus på selve udbredelsen af den udvalgte app, idet et vigtigt succeskriterie for en samkørselsapp er, at der tilbydes så mange ture i appen, at de, der har behov for kørsel, kan finde en passende tur. Hvis der sjældent findes en passende tur, mister borgeren hurtigt interessen for appen. Antallet af tilbudte ture kan bl.a. øges gennem målrettede kampagner på store arbejdspladser, f.eks. Regionshospitalet Gødstrup, ansatte ved Skive Kommune eller Regionshuset i Viborg. Kampagner kan også have bredere fokus eller målrettes bestemte bysamfund, f.eks. landsbyer med begrænset tilbud af kollektiv trafik.

Der er umiddelbart ingen hindringer for, at en samkørsels-app i fremtiden kan udbredes til andre kommuner i regionen, hvilket yderligere vil øge enkeltheden, antallet af mulige ture og dermed gøre den mere attraktiv.

Organisering

Samkørselsappen skal understøtte den øvrige kollektive trafik, f.eks. ved at kunne integreres i Rejseplanen. En forankring i Midttrafik er derfor hensigtsmæssig. Midttrafik råder endvidere over faglige, tekniske, markedsføringsmæssige og evt. juridiske kompetencer til at varetage implementering og drift af appen i samarbejde med app-udbyderen. Midttrafiks administrationsomkostninger indregnes i projektet og finansieres af parterne.

Det er en forventning at fem af de otte kommuner i 8-kommuner samarbejdet deltager i projektet om udbud af en fælles samkørselsapp. Status er, at to kommuner ønsker at tilslutte sig projektet, mens to kommuner på de foreslåede betingelser ikke ønsker at deltage. De sidste fire kommuner forventes at tage stilling til deltagelse i løbet af efteråret 2022. Samkørselsappen forventes sendt i udbud ultimo 2022 og vil være tilgængelig for borgerne i marts-april 2023.

Projektet er nærmere beskrevet i vedlagte bilag, der er udarbejdet af Midttrafik i samarbejde med de otte kommuner og administrationen.

Økonomi

Såfremt Region Midtjylland tilslutter sig projektet, vil regionen bidrage med et tilskud på 50 % af startomkostningerne, som finansieres ligeligt henover de tre år, samt 0,1 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025 til Midttrafiks administrationsomkostninger. De samlede omkostninger for regionen vurderes at være 0,235 mio. kr. årligt, dvs. i alt 0,940 mio. kr. i perioden 2022-2025. Midlerne finansieres af projektpuljen til mobilitet. Driftsomkostningerne afholdes af de deltagende kommuner.

De nuværende omkostninger er estimeret ud fra officielle listepreiser. Det forventes, at der vil være stordriftsfordele ved at flere kommuner deltager i fællesskab. De faktiske omkostninger vil blive kendt, når der efter afholdelse af udbuddet er truffet beslutning om valg af app-udbyder. Såfremt regionens andel af udgifterne overstiger 0,25 mio.

kr. årligt i perioden 2022-2025, eller der er behov for at videreføre tilskud udover denne periode, forelægges en sag til politisk behandling.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Region Midtjylland tilslutter sig projektet om udbud af en fælles samkørselsapp i samarbejde med de deltagende kommuner og Midttrafik, idet forudsætningen herfor er, at der findes en løsning, der er økonomisk attraktiv for alle kommuner i regionen.

Bilag

Projekt samkørselsapp i Kollektivtrafikplan for Midt- og Vestjylland (KTMV)

Punkt 4: Godkendelse af revideret interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane

1-30-75-2-22

Resume

Administrationen i Region Midtjylland og i Aarhus Kommune har i dialog med Aarhus Letbane revideret interessentskabskontrakten for Aarhus Letbane. Den primære ændring i interessentskabskontrakten vedrører en konsekvensrettelse af regionsrådets beslutning den 27. oktober 2021 om at justere sammensætningen af bestyrelsen. Derudover er kontrakten justeret, og nogle afsnit er udgået som følge af færdiggørelsen af etape 1 og fuld idriftsættelse af letbanen. Kontrakten er vedlagt som bilag og fremlægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at den reviderede interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane godkendes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede den 27. oktober 2021 at justere sammensætningen af bestyrelsen for Aarhus Letbane, og at ændringen indarbejdes i en revision af interessentskabskontrakten om Aarhus Letbane. Administrationen i Region Midtjylland og i Aarhus Kommune har på baggrund heraf revideret interessentskabskontrakten for Aarhus Letbane.

Revision af interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane

Den primære ændring i interessentskabskontrakten vedrører en konsekvensrettelse af regionsrådets beslutning den 27. oktober 2021 om at justere sammensætningen af bestyrelsen, så antallet af politiske bestyrelsesmedlemmer reduceres fra seks til fire. Bestyrelsen består i dag af syv medlemmer, hvoraf Region Midtjylland og Aarhus Kommune hver især udpeger to politiske medlemmer og i fællesskab udpeger tre medlemmer med erhvervs erfaring på området.

Interessenterne har samtidig opdateret og forenklet interessentskabskontrakten. Tekst er sammenskrevet, omskrevet og præciseret. Tekst, der ikke længere er aktuel, er slettet, hvilket også betyder, at et bilag udgår. Der har endvidere været afsnit i kontrakten, som udgår, da de ikke længere er aktuelle som følge af færdiggørelsen af etape 1 og fuld idriftsættelse af letbanen.

Afsnittet omkring et politisk medlems mulighed for at kræve bestyrelsesbeslutninger forelagt interessenterne er også udgået af kontrakten. Afsnittet er fundet unødvendigt, idet det i kontrakten allerede er fastlagt, hvilke forhold bestyrelse og interessenter hver især skal træffe beslutning om. Det er derfor ikke nødvendigt at have det som et eksplicit krav i kontrakten.

Regionsrådet besluttede den 27. oktober 2021, at interessentskabskontrakten suppleres af en ejerskabsstrategi, som sætter rammerne for drift og udvikling af Aarhus Letbane. Det er endnu ikke afklaret med Aarhus Kommune, om en fælles ejerskabsstrategi vil være hensigtsmæssig.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at den reviderede interessentskabskontrakt for Aarhus Letbane godkendes.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 27. oktober 2021 at justere sammensætningen af bestyrelsen for Aarhus Letbane, og at ændringen indarbejdes i en revision af interessentskabskontrakten om Aarhus Letbane.

Regionsrådet besluttede på samme måde, at interessentskabskontrakten suppleres af en ejerskabsstrategi og forelægges regionsrådet til godkendelse i 2022.

Bilag

Udkast til ny interessentskabskontrakt

Punkt 5: Orientering om Interreg ØKS-projekt 'Grønn Jyllandskorridor'

1-30-75-6-20

Resume

Region Midtjylland søger om Interreg ØKS midler til at gennemføre projektet 'Grønn Jyllandskorridor', hvis formål er at udvikle en bæredygtig korridor, der forbinder Sydnorge og Vestsverige med det europæiske kontinent igennem Jylland. Der gives en orientering om projektet og den kommende projektsøgning.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om projektet Grønn Jyllandskorridor tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Jyllandskorridoren er et transportnet, der forbinder Sydnorge og Vestsverige med Jylland og Centraleuropa. Transportnettet inkluderer vej, jernbane og sø. Der fragtes hver dag store mængder af gods og passagerer i korridoren. Transportnetværket er med til at skabe vækst, men det stiller også krav til bæredygtige løsninger, som sikrer reduktion af CO₂ og emissioner.

Potentiale for at positionere Jyllandskorridoren

Jyllandskorridoren er en del af EU's hovedkorridor-netværk for vej og jernbane (ScanMed). Denne status kan udnyttes til udviklingen af effektivitet, bæredygtighed og synlighed af korridoren. Jyllandskorridorprojektet vil koble Region Midtjylland, Region Nordjylland, Sydnorge og Vestsverige med Europa som en naturlig transportvej. Det vil endvidere udgøre et alternativ til STRING, der er en transportkorridor fra Oslo igennem Sverige, over Sjælland og Fyn til Hamborg.

Region Midtjylland har sammen med Region Nordjylland samt Agder fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune i Norge i 2020-21 gennemført et forprojekt i Interreg Kattegat-Skagerrak om udvikling af Jyllandskorridoren. Projektet udsprang af samarbejdet i Nordisk Transportpolitisk Netværk, hvor Region Midtjylland deltager politisk sammen med danske regioner og norske fylkekommuner. Formålet har været at undersøge mulighederne for at gøre korridoren mere attraktiv og bæredygtig, samt afsøge potentialet for at søge om et egentligt hovedprojekt. Konklusionen var, at der skulle arbejdes videre med ansøgning om et hovedprojekt.

Ansøgning til projektet Grønn Jyllandskorridor

Region Midtjylland søger i samarbejde med bl.a. Region Nordjylland, Agder fylkeskommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Midtjyske Jernbaner, Klimatorium, Hedensted Kommune, norske og nordjyske kommer og havne samt private aktører om et treårigt Interreg ØKS projekt i forlængelse af forprojektet.

Projektet har til formål at bidrage til udviklingen af en mere effektiv, attraktiv, miljøvenlig og synlig Jyllandskorridor. Projektet skal derfor bidrage til:

- at udvikle effektiv og miljøvenlig multimodal transport.
- at skabe synergier mellem passager- og godstransport.
- at skabe øget bevidsthed om Jyllandskorridorens muligheder og fordele.
- at undersøge mulighederne for ny teknologi og bæredygtige løsninger til transport på jernbane, vej og sø.
- at udforske interessen for samarbejde i et bredere partnerskab med andre interessenter om at fremme jyllandskorridoren som en vigtig transportkorridor.

Projektet er sammensat af fire forskellige arbejdsplaner, hvor resultaterne af hver arbejdsplan bidrager til opfyldelse af projektets formål. De fire arbejdsplaner, som er beskrevet mere udførligt i vedlagte bilag, dækker over: Projektledelse og kommunikation, multimodale løsninger (benyttelse af flere forskellige transportformer), bæredygtige drivmidler samt benchmarking og positionering.

Region Midtjylland deltager i alle fire arbejdsplaner. Region Midtjylland har det overordnede ansvar for arbejdsplanen 'Bæredygtige drivmidler'. Arbejdsplanens formål er at arbejde med grøn omstilling af drivmidler i korridoren. Arbejdsplanen består af en række aktiviteter. Region Midtjylland samarbejder bl.a. med Midtjyske Jernbaner og Klimatorium om at undersøge potentialer for at omstille godstog fra dieseltog til elektrificerede løsninger. Som eksempel kan også nævnes, at der er samarbejde med Hedensted Kommune om at udvikle et koncept for bæredygtige knudepunkter og energistationer til bæredygtige drivmidler.

Der afholdes i løbet af projektet fire konferencer, hvoraf en afholdes i Region Midtjylland. Udover projektets partnere bliver deltagerne til konferencerne politikere, embedsmænd og øvrige interesserede aktører.

Region Nordjylland er leadpartner på projektet.

Økonomi

Region Midtjylland bidrager til projektet med 0,6 årsværk samt et tilskud jf. delegerings- og kompetencereglerne på 0,22 mio. kr. pr. år i perioden 2023-2025 fra projektpulje til handleplansaktiviteter under bevillingen 'regionale udviklingsaktiviteter'.

Tilskuddet til projektet gives under forudsætning af, at der i budget 2023 og overslagsår afsættes midler til projektpuljen. Projektets samlede økonomi forventes at være mellem 7-10 mio. kr.

Der er frist for projektansøgning den 23. september 2022. Såfremt projektet godkendes, vil arbejdet indledes den 1. januar 2023. Projektets varighed er tre år.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om projektet Grønn Jyllandskorridor til efterretning.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling blev på mødet den 9. august 2021 orienteret om afrapportering af Interreg-forprojekt og udarbejdelse af projektforslag til et flerårigt projekt om udvikling af Jyllandskorridoren.

Bilag

Faktaark - Grønn Jyllandskorridor

Punkt 6: Temaer i revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland

1-30-76-93-21

Resume

Regionsrådet har besluttet, at Regional Udviklingsstrategi 2019-2030 skal revideres. Det foreslås, at revisionen fokuserer på otte temaer. Der nedsættes et regionalpolitisk forum for hvert tema. Foraene sammensættes af repræsentanter fra kommuner, stat, videninstitutioner, erhvervsliv, civilsamfund, organisationer og region. Det foreslås, at de regionalpolitiske fora nedsættes i en rækkefølge baseret på data og aktualitet, og at forslag til kommissorium og konkret sammensætning af de to første regionalpolitiske fora forelægges regionsrådet ultimo 2022.

Direktionen indstiller,

- at forslag til temaer i revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland 2022-2025 godkendes,
- at tidsplan for nedsættelse af regionalpolitiske fora godkendes,
- at udvalget for regional udvikling bemyndiges til at kunne justere rækkefølgen for temaernes behandling ved behov, og
- at forslag til kommissorium og sammensætning af de to første regionalpolitiske fora forelægges regionsrådet ultimo 2022.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede på mødet i april 2022, at Regional Udviklingsstrategi 2019-2030 skulle revideres. Formålet med revision af den eksisterende udviklingsstrategi er:

- at finde strategiske løsninger i regionalpolitiske partnerskaber.
- at adressere komplekse samfundsmæssige udfordringer, som er svære at definere, og som der ikke findes simple løsninger på.
- at identificere løsninger, der er handlingsanvisende.

Temaer i revision af Regional Udviklingsstrategi

Udvalg for regional udvikling igangsatte på mødet i juni 2022 arbejdet med revision af Regional Udviklingsstrategi. Udvalget drøftede udfordringer og tendenser inden for området for regional udvikling med afsæt i data og analyse, jf. publikationen Midtjyske Udfordringsbilleder, der er vedlagt som bilag. Publikationen er i forbindelse med behandlingen i udvalget blevet fremsendt til alle regionsrådsmedlemmer.

Udvalgets prioritering af udfordringerne er samlet i otte temaer med følgende overskrifter:

1. Hvordan hjælper vi unge, der står udenfor?
2. Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?
3. Hvordan får vi flere til at stige på?
4. Hvor finder vi arbejdskraften?
5. Hvordan mindsker vi forbruget?
6. Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?
7. Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?
8. Hvad gør vi, når vandet kommer?

Temaerne er uddybede i vedlagte forslag til revision af Regional Udviklingsstrategi. Forslaget indeholder også inspirationsspørgsmål, som de regionalpolitiske fora kan arbejde med.

Tidsplan for nedsættelse af regionalpolitiske fora

Det foreslås, at de regionalpolitiske fora nedsættes i den rækkefølge, der fremgår af nedenstående tabel. Forslaget til rækkefølge er baseret på aktualitet, data og timing i forhold øvrige aktiviteter på det pågældende område. Det foreslås, at rækkefølgen kan tilpasses i perioden 2022-2025 af udvalg for regional udvikling, såfremt der opstår behov for dette.

Tidsplan for regional politiske foraer				
	1. halvår 2023	2. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2024
Hvordan hjælper vi de unge der står udenfor?	×			
Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?	×			
Hvordan får vi flere til at stige på?		×		
Hvor finder vi arbejdskraften?		×		
Hvordan mindsker vi forbruget?			×	
Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?			×	
Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?				×
Hvad gør vi, når vandet kommer?				×

De to første regionalpolitiske fora nedsættes omkring temaerne 'Hvordan hjælper vi de unge, der står udenfor?' og 'Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?' i første halvår 2023. Forslag til kommissorium og sammensætning af de to regionalpolitiske fora behandles i regionsrådet ultimo 2022.

Et regionalpolitisk forum sammensættes af repræsentanter fra kommuner, stat, videninstitutioner, erhvervsliv, civilsamfund, organisationer og region. Regionen er repræsenteret af 2-3 regionsrådsmedlemmer, hvoraf det ene medlem er formand for forummet.

Medlemmerne af det enkelte regionalpolitiske forum kan forvente at afsætte tid til tre møder i løbet af et halvt år. Det første møde fokuserer på tendenser og udfordringer, det andet møde på potentielle løsninger, og tredje møde på konkrete løsninger og anbefalinger.

Når et regionalpolitisk forum har afgivet anbefalinger til løsninger og initiativer, behandles det løbende af regionsrådet, hvilke løsninger og initiativer Region Midtjylland skal realisere.

Alle anbefalinger samles i 2025 i en ny Regional Udviklingsstrategi, når alle regionalpolitiske fora har afgivet deres anbefalinger. Regional Udviklingsstrategi sendes i høring i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og i offentlig høring.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til temaer i revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland 2022-2025 godkendes,

at tidsplan for nedsættelse af regionalpolitiske fora godkendes,

at udvalget for regional udvikling bemyndiges til at kunne justere rækkefølgen for temaernes behandling ved behov, og

at forslag til kommissorium og sammensætning af de to første regionalpolitiske fora forelægges regionsrådet ultimo 2022.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling drøftede på mødet den 8. juni udfordringer og tendenser inden for området regional udvikling.

Regionsrådet godkendte den 27. april 2022 proces for revision af regional udviklingsstrategi.

Bilag

Midtjyske udfordringsbilleder, opslag

FÆLLES OM BÆREDYGTIGE LØSNINGER_final

Punkt 7: Landsbyprisen 2023

1-33-76-1-22

Resume

Det foreslås, at Region Midtjyllands proces for uddeling af Landsbyprisen justeres på baggrund af en evaluering af de seneste 13 års prisuddelinger. Evalueringen peger på en velfungerende landsbypris og anbefaler en række justeringer, der indstilles godkendt.

Justeringerne er indarbejdet i proces- og tidsplanen for uddeling af Landsbyprisen, som indstilles til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at justeringer i proces for uddeling af Region Midtjyllands Landsbypris godkendes, og

at proces- og tidsplan for uddelingen af Landsbyprisen 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Justeringer af proces for uddeling af Landsbyprisen

Følgende justeringer Region Midtjyllands proces for uddeling af Landsbyprisen foreslås på baggrund af evalueringen af de seneste 13 års prisuddelinger - og drøftelsen af evalueringen i udvalget for regional udvikling i juni 2022:

- Specifikke kriterier nedtones, og i stedet fokuseres mere på det overordnede formål og på landsbyernes fremtidsplaner. Kriterierne erstattes af hjælpespørgsmål.
- Landsbyerne har metodefrihed i forhold til ansøgningsformater.
- Der indføres en Initiativpris på 25.000 kr., der uddeles til en ansøger, der vurderes at have gjort en særlig bemærkelsesværdig indsats. Landsbyprisen på 150.000 kr. fastholdes.
- Den enkelte kommune/LAG kan indstille op til to landsbyer (mod tidligere én).
- Der skabes rum til dialog mellem kandidaterne til landsbyprisen og regionens politiske ledelse.

Formålet med justeringerne er at motivere flere landsbyer til at søge om at vinde Landsbyprisen. Antallet af ansøgere har hidtil svinget mellem 4 og 12.

Proces for landsbyprisen 2023

Region Midtjylland inviterer i november 2022 kommuner og LAG'er til at indstille landsbyer til prisen. Ansøgningsfristen er den 1. februar 2023. Ansøgningerne vurderes af et fagligt panel.

Højst fem landsbyer går videre til finalerunden, hvor de motiverer deres ansøgning ved et møde med det faglige panel og politiske repræsentanter. Regionen udarbejder en præsentationsvideo for den enkelte landsby i tæt samarbejde med de, der bor der. Det er det faglige panel, der indstiller en landsby som vinder af både Landsbyprisen og Initiativprisen.

Indstilling om tildeling af Landsbyprisen og Initiativprisen forelægges regionsrådet i april 2023, hvor regionsrådet inviteres til dialog med den vindende landsby. Prisuddelingen sker i maj-juni 2023 i en landsby. Der laves i tilknytning til overrækkelsen større markering og fejring af vinderen og landdistriktsudviklingen generelt. Alle kandidater til landsbyprisen samt kommunale og regionale beslutningstagere bliver inviteret med til overrækkelsen.

Alle ansøgere får tilbud om at deltage i et læringsforløb i efteråret 2023, hvor metoden i brædspillet "den bæredygtige landsby" anvendes. Kommunale landdistriktsmedarbejdere, repræsentanter for lokale aktionsgrupper, regionale og kommunale politikere m.fl. inviteres ligeledes.

Proces- og tidsplan, sammensætningen af det faglige panel og udvælgelsen af vinderen af priserne er nærmere beskrevet i vedlagte bilag.

Baggrund

Baggrunden for forslaget til justeringer er et ønske om at nå bredere ud til målgruppen og at opnå et højere antal ansøgere til prisen. Justeringerne er baseret på anbefalingerne i evalueringen af landsbyprisen.

Evalueringen peger på en velfungerende landsbypris og anbefaler en række justeringer:

1. Der er behov for at nå bredere ud til målgruppen, så det samlede ansøgerfelt udvides. Overvej derfor elementer, der skaber mere dynamik og plads til bottom-up aktivitet.

2. Skru op for det overordnede formål og ned for de specifikke kriterier. Det er udvikling og lokalengagement, der skal frem i lyset, snarere end en helt bestemt form for udvikling.
3. Tilføj større fokus på det fremadrettede i landsbyerne, så ansøgningen ikke kun beskriver det allerede opnåede. Ansøgere vil gerne udfordres mere på, hvordan de når "Next Level" i deres fremtidige udvikling.
4. Åben op for ansøgninger i andre formater, der tiltaler andre typer af ansøgere. Fx unge, der er langt mere fortrolige med videoformatet end skriftlige formularer.
5. Brug vinderne som et større aktiv i forlængelse af prisen. Hvordan brugte de midlerne? Hvad har vist sig levedygtigt? Hvad har været svært? Lav historier om udviklingen efter prisen.

Evalueringen er vedlagt.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at justeringer i proces for uddeling af Region Midtjyllands Landsbypris godkendes, og

at proces- og tidsplan for uddelingen af Landsbyprisen 2023 godkendes.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling drøftede den 8. juni 2022 evalueringen af landsbyprisen og ønskede på den baggrund forslag til en justeret model for landsbyprisen for 2023 og fremefter.

Bilag

Evaluering Region Midtjyllands Landsbypris 2022

Landsbyprisen 2023, notat

Punkt 8: Procedure for ansøgning til profilgymnasier og orientering om status på gymnasieområdet

1-30-76-92-21

Resume

De nye regler for elevfordeling og kapacitetsfastsættelse på gymnasieområdet træder i kraft for optageåret 2023-2024. Det indebærer bl.a. at regionerne fremover får kompetence til at godkende profilgymnasier. Punktet indeholder et forslag til procedure for ansøgning til profilgymnasium til godkendelse. Herudover gives der i sagen en orientering om den kommende proces for kapacitetsfastsættelse og om status på elevfordeling på gymnasierne i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

- at procedure for ansøgning til profilgymnasier godkendes,
- at orientering om proces for kapacitetsfastsættelse tages til efterretning, og
- at orientering om aktuell elevfordeling på gymnasierne i Region Midtjylland tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Proces for implementering af ny elevfordelingsaftale

Den politiske aftale om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på gymnasieområdet er udmøntet i lovgivning, der trådte i kraft den 1. juli 2022. Loven indebærer bl.a. en ny procedure for fastsættelse af kapaciteten på de gymnasiale uddannelser og for godkendelse af profilgymnasier, som får virkning fra optageåret 2023/2024. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har sendt udkast til bekendtgørelse om bl.a. kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier i høring. Der er afgivet fælles høringssvar via Danske Regioner. Der kan komme ændringer i forhold til nedenstående tidsfrister, når den endelige bekendtgørelse foreligger.

Profilgymnasier - procedure for ansøgning

Regionerne har i henhold til den nye elevfordelingsaftale fået kompetencen til at godkende profilgymnasier. Denne kompetence lå tidligere hos Børne- og Undervisningsministeriet. Ved et profilgymnasium forstås et gymnasium, som har en særlig stærk faglig profil inden for et fagligt område, f.eks. musik, naturvidenskab eller sprog. Det er gymnasiet selv, der skal ansøge om godkendelse og godtgøre, at det har en særlig stærk profil. Der findes i dag tre godkendte profilgymnasier, som alle er beliggende i Region Hovedstaden.

Regionsrådet skal fastsætte en procedure og ansøgningsfrist for ansøgning om at blive profilgymnasium. Det fremgår af udkastet til bekendtgørelsen, hvilke kriterier et gymnasium skal opfylde for at blive godkendt til profilgymnasium. Profilen skal blandt andet knytte sig til en eller flere studieretninger på gymnasiet, og der skal som minimum indgå to fag på A-niveau som studieretningsfag i den eller de pågældende studieretninger. Institutionen skal også stille særlige krav til ansøgnernes faglige forudsætninger inden for det faglige område, ligesom der skal samarbejdes med eksterne aktører med relevans for profilen.

Der foreslås følgende procedure og tidsfrist for ansøgning til profilgymnasium:

- 14. oktober 2022 Ansøgningsfrist for gymnasierne
- 25. oktober 2022 Høring vedr. indkomne ansøgninger i gymnasiesamarbejderne
- 7. december 2022 Udvalg for Regional Udvikling behandler indkomne ansøgninger
- 21. december 2022 Regionsrådet behandler indkomne ansøgninger
- 22. december 2022 Regionsrådet giver besked til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet om, at en eller flere institutioner er blevet godkendt som profilgymnasium med virkning fra skoleåret 2023-2024

Orientering om kapacitetsfastsættelse 2023/24

Regionen har tidligere indstillet kapaciteten til Børne- og Undervisningsministeriet på baggrund af indmeldt kapacitet fra institutioner. Det er fremover, i henhold til det nye lovgrundlag, Børne- og Undervisningsministeriet, som fastsætter kapaciteten de kommende tre år, hvor regionerne alene inddrages på administrativt niveau. Regionsrådet har således ingen formel kompetence i fastsættelse af kapaciteten.

Den kommende proces forventes som følge af ændringen at være nedenstående. Det bemærkes, at de præcise datoer og tidsfrister endnu ikke er fastlagt fra ministeriets side, samt at der ligeledes ikke er fastlagt en frist for, hvordan Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil inddrage regionerne i fastlæggelse af den foreløbige kapacitet.

1. september 2022	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet meddeler institutionerne en såkaldt beregningsteknisk kapacitet. Regionerne orienteres samtidig med institutionerne om de udmeldte kapaciteter.
1. oktober 2022	Institutionernes frist for at indberette bestyrelsens indstilling om institutionens kapacitet til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og herunder begrunde indstillingen, hvis den afviger fra styrelsens kapacitetsforslag.
Medio oktober	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fastsætter en foreløbig kapacitet og inddrager regionerne heri.
23. november 2023	Regionsrådet orienteres om den af styrelsen fastsatte foreløbige kapacitet.
1. februar 2023	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet giver institutionerne besked om den foreløbige kapacitet.
15. maj 2023	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet giver institutionerne besked om størrelsen af den endelige kapacitet. Den endelige kapacitet svarer til den foreløbige kapacitet med eventuelle justeringer på baggrund af det faktiske ansøgertal til det kommende skoleår.

Regionsrådet orienteres om ministeriets udmeldte foreløbige kapacitet på mødet den 23. november 2022. Det fremgår af udkastet til bekendtgørelsen, at Børne- og Undervisningsministeriet inddrager regionerne i fastsættelse af den foreløbige kapacitet, men det er endnu ikke afklaret, hvordan denne inddragelse vil ske, ligesom det heller ikke er afklaret, hvilke data regionerne modtager som forudsætning for at indgå i dialog med ministeriet om kapacitetsforslagene. Danske Regioner har gjort opmærksom på dette i sit hørings svar til bekendtgørelsen vedrørende kapacitetsfastsættelse.

Orientering om aktuell elevfordeling på gymnasierne i Region Midtjylland

Ansøgere til det almene gymnasium fik i april besked om, hvilket gymnasium de havde fået reserveret en plads på efter sommerferien. Alle ansøgere i Fordelingsudvalg Syd og Fordelingsudvalg Nord fik opfyldt deres 1. prioritet, mens der blev foretaget fordeling i Fordelingsudvalg Øst og Fordelingsudvalg Vest.

Fordelingsudvalg Øst

Der blev fordelt i alt 186 elever fra de overansøgte gymnasier i Aarhus (Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium, Aarhus Statsgymnasium, Egaa Gymnasium og Risskov Gymnasium), heraf 29 elever fra de såkaldte KUO-områder. Det er færre end sidste år, hvor der blev fordelt 382 elever, heraf 54 elever fra KUO-områderne. KUO-områderne dækker over ansøgere med bopæl i almene boligområder, der har et stort antal beboere uden for arbejdsmarkedet.

Det lave antal flytninger i indeværende år skyldes, at de overansøgte gymnasier fik hævet deres kapacitet som følge af optagestoppet for Aarhus Gymnasium, Tilst og Viby Gymnasium. Optagestoppet er en del af den nye elevfordelingsaftale og er indført for at give udfordrede gymnasier en ny start.

Det fremgår af bilaget, at der har været mange bevægelser med både tilgang og afgang af elever. Det skyldes, at der typisk frem mod skolestart opstår ledige pladser på skolerne som følge af ændrede uddannelsesvalg eller udlandsophold, eller at ansøgere er dumpede til optagelsesprøve. F.eks. har Favrskov Gymnasium samlet set fire færre elever ved skolestart, men det dækker over, at 18 elever er flyttet væk fra skolen, og der er kommet 14 nye elever til.

Flere af de overansøgte gymnasier i Aarhus har også ledig kapacitet ved skolestart. Der er indgået en aftale om skoleskift i fordelingsudvalget. Det tilstræbes med aftalen, at elever ikke flyttes før efter grundforløbets afslutning i november. Aftalen har til formål, at den enkelte elev får ro til at falde til på den tildelte skole og at sikre et godt læringsudbytte i grundforløbet.

Fordelingsudvalg Vest

Herning Gymnasium var det eneste i fordelingsudvalg Vest, hvor der blev foretaget fordeling. Herning Gymnasium havde en kapacitet på 336 elever og modtog 404 ansøgere. Der blev således fordelt 68 elever. Ansøgere, der ikke var tilfredse med den gymnasieplads, de havde fået tildelt, kunne rette indsigelse til fordelingsudvalget og anmode om en genbehandling af deres pladsreservation.

17 ansøgere blev i forbindelse med behandling af disse indsigelser optaget på Herning Gymnasium. De 17 ledige pladser opstod som følge af almindeligt frafald, dvs. ændret uddannelsesvalg, udlandsophold eller at ansøgere er dumpet til optagelsesprøve. Herning Gymnasium har efterfølgende haft mulighed for at optage yderligere 14 elever og har herved optaget ca. halvdelen af de fordelte ansøgere.

For de øvrige gymnasier i fordelingsudvalget har der kun været et mindre frafald frem mod skolestart på det almene gymnasium. På HF-uddannelsen er der typisk en del eftertilmeldere, og her er elevtallet steget fra ansøgningstidspunktet frem til skolestart. Det samme gør sig gældende i de øvrige fordelingsudvalg.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at procedure for ansøgning til profilgymnasier godkendes,

at orientering om proces for kapacitetsfastsættelse tages til efterretning, og

at orientering om aktuel elevfordeling på gymnasierne i Region Midtjylland tages til efterretning.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet blev på mødet den 27. april 2022 orienteret om ansøgstal til gymnasierne i Region Midtjylland.

Regionsrådet blev på mødet den 18. august 2022 orienteret om den nye elevfordelingsmodel.

Udvalg for Regional Udvikling blev på mødet den 9. august 2022 orienteret om status på gymnasieområdet.

Bilag

Oversigt over antal ansøgere pr. 12. august 2022

Punkt 9: DM i Skills 2024 i Randers

1-30-76-43-20

Resume

Randers Kommune er udvalgt til at afholde DM i Skills i april 2024 og søger at indgå i et partnerskab med Region Midtjylland om gennemførelse af arrangementet. DM i Skills er det store årlige danmarksmesterskab for unge fra erhvervsuddannelserne. Det indstilles, at der gives et tilskud på 2 mio. kr. til Randers Kommune til afvikling af arrangementet.

Direktionen indstiller,

- at Region Midtjylland indgår i partnerskab om afholdelse af DM i Skills 2024 i Randers,
- at der udmøntes 2,0 mio. kr. i 2023 til Randers kommunen til afviklingen af DM i Skills i 2024,
- at udgiften afholdes fra uddannelsespuljen under bevillingen 'regionale udviklingsaktiviteter' under forudsætning af, at midlerne til uddannelsespuljen i budget 2023 fastholdes, og
- at bevillingen gives under forudsætning af, at Randers Kommune tilvejebringer den øvrige medfinansiering.

Sagsfremstilling

DM i Skills er en årlig tilbagevendende begivenhed, hvor omkring 300 elever fra danske erhvervsskoler konkurrerer om at blive den bedste inden for deres fag. Organisationen Skills Denmark har afholdt begivenheden siden 2011. Arrangementet er med til at skærpe de unges faglige niveau og vise omverdenen – heriblandt grundskoleelever – erhvervsuddannelsernes mangeartede og spændende muligheder. Begivenheden bidrager således til både at give de unge muligheden for at vise deres talenter og til at skabe opmærksomhed om de håndværksfaglige uddannelser og de muligheder, de unge får med en erhvervsuddannelse.

DM i Skills 2024

Randers Kommune er udvalgt til at afholde DM i Skills i 2024. Kommunen har inviteret Region Midtjylland til at indgå i partnerskab om afholdelsen og søger om et tilskud på 3 mio. kr. til gennemførelse af arrangementet. Formålet med at få DM i Skills til Randers er, at få flere unge i kommunen og den øvrige region til at vælge en erhvervsuddannelse.

Blandt de kommuner, som tidligere har gennemført arrangementet, er erfaringen, at der efterfølgende opleves en stigning i interessen for erhvervsuddannelserne. Til DM i Skills 2022 i Høng, Region Sjælland, var der ca. 60.000 besøgende. Epinion har lavet en før- og efterundersøgelse blandt de 18-30 årige i Region Sjælland. Undersøgelsen viste, at før Skills overvejede 36 % af de unge en erhvervsuddannelse, og at tallet efter arrangementet var steget til 48 %.

I Region Midtjylland er DM i Skills afholdt i Herning i 2018, og i 2025 skal EURO Skills afholdes i Herning.

Der er opsat følgende målsætninger for DM i Skills i Randers:

- At arbejde med målsætningen om flere elever i erhvervsuddannelserne, både til det offentlige og det private arbejdsmarked.
- At udvikle nye samarbejdsflader mellem grundskoler, erhvervsskoler og offentlige- og private erhvervsliv.
- At markedsføre Randers Kommune og Region Midtjylland som et godt sted at uddanne sig med gode beskæftigelsesmuligheder.

Administrationens bemærkninger

DM i Skills er et godt udstillingsvindue med henblik på at få flere faglærte. Arrangementet understøtter således Region Midtjyllands uddannelsespolitik, der har fokus på at flere skal vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Randers Kommune forventer et budget på 12 mio. kr. for afholdelse af DM i Skills i 2024, jf. tabel 1, og heraf søger kommunen Region Midtjylland om et tilskud på 3 mio. kr. Baseret på tidligere regionale bevillinger til DM i Skills indstilles det, at Region Midtjylland yder et tilskud på 2 mio. kr. til Randers kommune til afvikling af arrangementet.

Randers Kommune har tilsvarende søgt Favrskov, Norddjurs, Syddjurs og Mariagerfjord Kommune om i alt 2 mio. kr. Der arbejdes endvidere på at få flere kommuner med i samarbejdet. Bevillingen gives under forudsætning af, at den øvrige medfinansiering fra kommunerne tilvejebringes.

Administrationen indstiller, at tilskuddet finansieres af Uddannelsespuljen i 2023 under bevillingen 'regionale udviklingsaktiviteter'. Hvis indstillingen følges, vil der være 22,3 mio. kr. i uddannelsespuljen til ansøgningsrunder i 2023. Bemærk at der er indregnet reduktion i Uddannelsespuljen som følge af sagen 'Opfølgning på handleplan for projektpulje til regionale udviklingsaktiviteter', som blev behandlet på regionsrådsmødet den 24. august 2022.

Tabel 1. Budget og finansiering af DM i Skills 2024	
1.000 kr.	
<i>Budget</i>	
Projektstyring, produktionsleder	1.000
Etablering af plads, hegn, telte, lys, varme m.v.	9.100
Events og markedsføring	350
Undervisningsmaterialer og frivillige guider	750
Uforudsete udgifter	1.000
Budget i alt	12.200
<i>Finansiering</i>	
Randers Kommune	-4.000
Region Midtjylland, partnerskab	-2.000
Andre kommuner, partnerskab	-2.000
Sponsorater	-1.000
SKILLS DANMARK	-1.500
Andre kommuner og organisationer	-1.000
Underskudsgaranti Randers kommune	-700
Finansiering i alt	-12.200
Total	0

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Region Midtjylland indgår i partnerskab om afholdelse af DM i Skills 2024 i Randers,

at der udmøntes 2,0 mio. kr. i 2023 til Randers kommunen til afviklingen af DM i Skills i 2024,

at udgiften afholdes fra uddannelsespuljen under bevillingen 'regionale udviklingsaktiviteter' under forudsætning af, at midlerne til uddannelsespuljen i budget 2023 fastholdes, og

at bevillingen gives under forudsætning af, at Randers Kommune tilvejebringer den øvrige medfinansiering.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Samarbejde omkring SKILLS

Punkt 10: Socialfondsprojekter i programperioden 2022-2025

1-32-76-1-22

Resume

Regionerne har indstillingsret til 20 % af socialfondsmidlerne i perioden 2021-2027. I Region Midtjylland drejer det sig om 29,3 mio. kr. Region Midtjylland har netop gennemført en ansøgningsrunde, og der er modtaget fire ansøgninger, som alle indstilles til tilsagn hos Erhvervsstyrelsen. Fælles for alle ansøgninger er, at der er fokus på opkvalificering af institutionernes medarbejdere til gavn for eleverne.

Direktionen indstiller,

- at alle fire indkomne socialfondsansøgninger indstilles til tilsagn hos Erhvervsstyrelsen,
- at der af uddannelsespuljen 2022 under bevillingen "regionale udviklingsaktiviteter" bevilges 24,611 mio. kr. til medfinansiering af fire projekter, jf. tabel 1, og
- at medfinansieringen til projekterne forudsætter, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningen, og at den øvrige medfinansiering tilvejebringes.

Sagsfremstilling

Regionen har indstillingsret til 20 % af EU's socialfondsmidler i programperioden 2021-2027 med henblik på at styrke regionernes arbejde med ungdomsuddannelser. Det svarer til, at Region Midtjylland efter de gældende fordelingskriterier i programperioden får indstillingsret til 29,3 mio. kr. fra Socialfonden. Indstillingsretten sker inden for allerede hjemlede områder. Indsatsen skal dermed være supplerende og understøtte det arbejde, som regionerne i forvejen understøtter via uddannelsespuljen.

Region Midtjylland har netop gennemført en ansøgningsrunde efter projekter til tre forskellige socialfondsindsatser: Inklusion, Flere faglærte inden for velfærdsområdet og STEM (naturvidenskabelige kompetencer).

Region Midtjylland har modtaget fire socialfondsansøgninger, som alle er inden for rammen af annonceringen, og alle vurderes at bidrage positivt til opfyldelse af den regionale uddannelsespolitik. Administrationen foreslår derfor, at alle fire ansøgninger indstilles til tilsagn hos Erhvervsstyrelsen.

I det følgende præsenteres de enkelte ansøgninger:

Projekt	Ansøger	Deltagere
STEM: (B)STEM-kompetencer med verdensmålene, bæredygtighed og praksis ind i undervisningen.	Mercantec	9 skoler, 45 undervisere og 550 elever er direkte involverede i projektet.
FLERE FAGLÆRTE: Complementum – øget gennemførelse gennem styrkelse af læring, fællesskaber og overgange.	SOSU STV	5 skoler, 100 undervisere og 800 elever er direkte involverede i projektet.
INKLUSION: Projekt Fastholdelse gennem Social Bæredygtighed på EUD (PSB).	Tradium	11 skoler, 70 ledere, 220 undervisere og 4500 elever er direkte involverede i projektet.
INKLUSION: Professionalisering af FGU's inkluderende læringspraksis.	FGU Østjylland	4 skoler, 243 pædagogiske medarbejdere og 120 elever er direkte involverede i projektet.

Alle ansøgninger i deres fulde form og tilhørende effektkæder er vedlagt som bilag.

Ansøgninger indstillet til bevilling

(B)STEM-kompetencer med verdensmålene, bæredygtighed og praksis ind i undervisningen

Ni skoler vil bidrage til den gode og inspirerende STEM-undervisning med udgangspunkt i bæredygtige

problemstillinger. Underviserne skal opkvalificeres til en praksisnær, anvendelsesorienteret tværfaglig undervisning, bl.a. gennem samarbejde med virksomheder og Naturvidenskabernes Hus. Der vil være fokus på grøn omstilling og anvendelse af onlinedata. Derudover skal der etableres et netværk af undervisere med henblik på videndeling, gensidig inspiration og løbende opkvalificering.

Et særligt spændende element i denne ansøgning er det tværinstitutionelle samarbejde, idet projektet favner undervisere fra mange forskellige ungdomsuddannelsesretninger og niveauer (EUD, EUX, HTX, HHX, STX og HF).

Complementum – øget gennemførelse gennem styrkelse af læring, fællesskaber og overgange

Projektet vil udvikle og gennemføre kompetenceudvikling på de fem SOSU-skoler i Region Midtjylland med fokus på den meget diverse elevgruppe, hvor bl.a. sprog, kultur og relationskompetencer er vigtige temaer. Derudover skal der udvikles, afprøves og implementeres særligt udviklede støtteindsatser målrettet eleverne på de fem skoler. Jo bedre eleverne trives, des større er deres muligheder for læring og gennemførelse inden for velfærdsområdet.

Projekt Fastholdelse gennem Social Bæredygtighed på EUD (PSB)

Elleve erhvervsskoler vil samarbejde om udvikling af metoder, der øger trivsel og mulighed for, at flere elever gennemfører en erhvervsuddannelse. Med afsæt i målgruppefokuseret kompetenceudvikling understøttes et trykt læringsmiljø, der fremmer elevernes trivsel og faglige udvikling. PSB har bl.a. fokus på digital trivsel, virksomhedsrelationer og overgangsstøtte.

Professionalisering af FGUs inkluderende læringspraksis.

FGU-institutionerne vil gerne have indført en pædagogisk praksis, der i større grad kan inkludere alle de forskellige unge, der visiteres til skolerne, så de kan give eleverne de bedst mulige forudsætninger for at komme godt videre i uddannelse eller job. Fire FGU-institutioner i Region Midtjylland vil ansætte ressourcepersoner, der gennem deltagelse i undervisningen, samtaler og supervision skal skærpe opmærksomheden fra det pædagogiske personale på og hvordan medarbejderen takler forskellige udfordringer og opgaver i samspil med eleverne.

Høringssvar

Ansøgningerne har været i høring hos de Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR) og Rådet for Fremtidens Kompetence. Det fremgår af høringssvarene, at RAR Øst- og Vestjylland finder de fire ansøgninger interessante og perspektivrige, samt at de på flere områder flugter med de udfordringer og indsatser, som RAR arbejder med. RAR har endvidere anbefalinger om, at kommuner, kommunale institutioner eller jobcentre inddrages i projektplanlægningen, hvor det er relevant. Disse anbefalinger vil blive videregivet til de relevante projekter som anbefalinger.

Økonomi

Tabel 1 viser ansøgningerne, som er indstillet til godkendelse. Det fremgår af tabellen, at der indstilles bevilget tilskud på i alt 24,611 mio. kr. i medfinansiering til de fire socialfondsprojekter.

Det bemærkes, at det er nødvendigt at anvende midlerne fra uddannelsespuljen for 2022 til medfinansiering, da ansøgere ved tilsagn skal have den fulde finansiering, og DUT-midlerne, som ellers indgår til medfinansiering, først bliver udbetalt til regionen i de respektive år.

Det betyder, at i alt 24,611 mio. kr. fra uddannelsespuljen bruges til medfinansiering af de indstillede socialfondsprojekter jf. tabellen. Såfremt indstillingen godkendes, er der 6,085 mio. kr. tilbage i uddannelsespuljen for 2022.

Ved indstillingen af de fire projekter udnyttes den fulde ramme af de socialfondsmidler, som regionen må bevilge, inden midtvejsvurdering af programperioden i 2025. Efter midtvejsvurderingen af programperioden afklares det, om de sidste midler må udmøntes.

Tabel 1. Budget og finansiering					
1.000 kr.	STEM Mercantec	Flere faglærte SOSU	Inklusion Tradium	Inklusion FGU	I alt i ansøgnings runde 2022
<i>Budget</i>					
Støtteberettigede udgifter i alt	5.000	14.000	33.368	10.603	62.971
Budget i alt	5.000	14.000	33.368	10.603	62.971
<i>Finansiering</i>					
EU socialfond	-2.000	-5.600	-13.348	-4.180	-25.128
Region Midtjyllands uddannelsespulje	-2.044	-5.600	-13.642	-3.325	-24.611
Egenfinansiering fra de ansøgende parter	-956	-2.800	-6.378	-3.098	-13.232
Finansiering i alt	-5.000	-14.000	-33.368	-10.603	-62.971
Total	0	0	0	0	0

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at alle fire indkomne socialfondsansøgninger indstilles til tilsagn hos Erhvervsstyrelsen,

at der af uddannelsespuljen 2022 under bevillingen "regionale udviklingsaktiviteter" bevilges 24,611 mio. kr. til medfinansiering af fire projekter, jf. tabel 1, og

at medfinansieringen til projekterne forudsætter, at projekterne gennemføres som beskrevet i ansøgningen, og at den øvrige medfinansiering tilvejebringes.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for Regional Udvikling godkendte på mødet den 9. marts 2022 annonceringsmaterialet til første annoncering efter socialfondsprojekter.

Regionsrådet godkendte på mødet den 23. februar 2022 proces for udmøntning af den regionale del af EU's socialfondsmidler samt samarbejdsaftalen med RAR Østjylland og RAR Vestjylland.

Bilag

Høringssvar RAR Østjylland og RAR Vestjylland

Effektkæde FGU

Ansøgning FGU

Effektkæde Mercantec

Ansøgning Mercantec

Effektkæde Tradium

Ansøgning Tradium

Effektkæde SOSU

Ansøgning SOSU

Punkt 11: Ansøgning om udbud af automatikteknikeruddannelse

1-10-76-1-22

Resume

Region Midtjylland har modtaget en ansøgning fra UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern, Skjern Tekniske Skole, om at udbyde grundforløb 2 og hovedforløb for uddannelsen til automatiktekniker. UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern ønsker at styrke uddannelsesudbuddet i Vestjylland og dermed styrke rekrutteringsgrundlaget for virksomhederne i området. Administrationen anbefaler, at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjerns ansøgning om udbud af Grundforløb 2 og hovedforløb for uddannelsen til automatiktekniker godkendes.

Direktionen indstiller,

at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjerns ansøgning om udbud af grundforløb 2 og hovedforløb for uddannelsen til automatiktekniker godkendes.

Sagsfremstilling

UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern, Skjern Tekniske Skole ansøger om at oprette grundforløb 2 (GF2) og hovedforløb på automatikteknikeruddannelsen. Ansøgningen er vedlagt som bilag.

En erhvervsuddannelse består af et grundforløb og et hovedforløb. Grundforløbet er opdelt i to dele. Grundforløb 1 (GF1) er et generelt 20 ugers introforløb for elever, der kommer direkte fra 9. eller 10. klasse. GF2 varer normalt også 20 uger og er i dette tilfælde målrettet automatikteknikeruddannelsen. Hovedforløbet foregår i en eller flere virksomheder, hvor eleverne er i praktik.

Regionsrådet har en myndighedsopgave i forhold til at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, herunder også i forhold til den geografiske placering af udbuddet af erhvervsuddannelsernes GF1 og GF2. Regionsrådet skal hertil afgive indstilling til Børne- og Undervisningsministeriet om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen.

Regionen skal formelt kun tage stilling til GF2, men grundforløbet hænger tæt sammen med hovedforløbet.

UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjerns ansøgning om udbud

UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern ønsker at imødekomme den generelle mangel på automatikteknikere og udnytte potentialet for at udlære flere automatikteknikere i Vestjylland. Vestjylland er kendetegnet ved at have mange industri- og produktionsvirksomheder.

De lokale industrivirksomheder kan rekruttere lokalt fra folkeskolen, såfremt uddannelsescentret godkendes til at have automatikteknikeruddannelsen. Det forventes herved, at antallet af godkendte lærepladser og lærlingeaftaler kan øges. Forventningen er, at der kan starte 16 elever det første år (heraf 4 på EUX), og at der efter fire år vil være 122 elever på uddannelsen.

UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern har forhørt sig hos udvalgte virksomheder i det lokale erhvervsliv om behovet for lærlinge samt ønsket om at have uddannelsen lokalt. Det fremgår af hensigtserklæringerne, jf. bilag, at virksomhederne har behov for automatikteknikerlærlinge, og at de er klar til at ansætte lærlinge. Det fremgår endvidere af bilagene, at der er 67 godkendte virksomheder indenfor en radius af 50 km, som må oprette praktikpladser til automatikteknikere. Der vurderes på baggrund heraf, at der er gode muligheder for praktikpladser og gode beskæftigelsesmuligheder i området efter endt uddannelse.

Høringssvar fra uddannelsesinstitutioner

Der er modtaget høringssvar fra de nærmeste udbydere af uddannelsen.

- Herningsholm Erhvervsskole har ingen bemærkninger til oprettelsen af det nye udbud og anfører, at skolen samarbejder med de hovedforløbsskoler, der måtte være i dens geografiske nærområde.
- Rybners Erhvervsskole (Esbjerg) anfører i sit høringssvar, at der er ikke lavet en formel udbudsrunde fra ministeriets side, og at den på den baggrund ikke kan støtte et nyt udbud.
- Mercantec anfører i sit høringssvar, at den ikke kan bakke op om ansøgningen, da den vurderer, at der ikke er et udækket behov for uddannelsen.
- Syddansk Erhvervsskole anfører ligeledes, at den ikke kan bakke op om ansøgningen, da den vurderer, at der ikke er et udækket uddannelsesbehov for uddannelsen.

Det bemærkes, at Børne- og Undervisningsministeriet har udsendt en vejledning den 10. juni 2022, hvor det ikke længere er et krav at lave en formel udbudsrunde. Nye udbud kan således godt godkendes mellem de formelle udbudsrunder.

Administrationens bemærkninger

Administrationen anbefaler, at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern godkendes til at udbyde GF2 og hovedforløbet af automatikteknikeruddannelsen.

Anbefalingen beror på en vurdering af, at der i de omkringliggende kommuner er relativt få, der søger uddannelsen, og det må forventes, at der med større nærhed også kan opnås et højere søgetal. Desuden åbner nærheden i uddannelsen for, at flere vil kunne starte på uddannelsen direkte fra 9. eller 10. klasse, og giver en særlig mulighed for de elever, der ikke er klar til at flytte hjemmefra i en meget ung alder.

Anbefalingen beror også på en række positive tilkendegivelser fra virksomheder i området. Virksomhederne er ramt af rekrutteringsudfordringer. Det er deres forventning, at rekrutteringsmulighederne bliver bedre ved, at automatikteknikeruddannelsen udbydes på UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern.

Det fremgår endvidere af data på uddannelsesområdet, jf. nedenstående tabel, at der bliver uddannet meget få automatikteknikere. I byerne Varde, Ringkøbing-Skjern, Holstebro, Lemvig og Struer, som det nye udbud vil dække, uddannes der stort set ingen, og de fremgår derfor ikke af tabellen. Det er vurderingen, at en nyt uddannelsesudbud vil kunne tiltrække flere elever, så det matcher det antal elever i de byer, hvor uddannelsen udbydes.

Automatik- og procesuddannelseselever fordelt på bopælskommuner.

Kommune	Antal ansøgere					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brønderslev		3				
Esbjerg		3			3	
Favrskov				3		
Fredericia			4			4
Haderslev		3		3		
Hedensted				5		
Herning		3				
Horsens						3
Kolding		3	5	5	6	
Randers			3			3
Silkeborg						3
Skive					3	3
Sønderborg	7	6	5	6	8	
Vejen	3					
Vejle	3	9	3	12	7	7
Viborg	6	6	5	7	5	6
Aabenraa			4	6	6	
Aalborg	5	6	5	5	10	10
Aarhus		4			3	3
I alt i de jyske kommuner	46	65	57	75	64	61

Tomme celler indikerer at der er mellem 0 og 2 elever i det pågældende år.

Kilde: <https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Reports/1621.aspx> (udtræk pr. 10-8-2022)

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjerns ansøgning om udbud af grundforløb 2 og hovedforløb for uddannelsen til automatiktekniker godkendes.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Ansøgning GF2 automatiktekniker

Høringsvar

Vejledning om ansøgning om nyt udbud af EUD

Punkt 12: Nyt fra Midttrafik #

1-15-1-75-2-20

Resume

Midttrafik har afholdt bestyrelsesmøde den 9. september 2022. Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmødet i Midttrafik den 9. september 2022 læses via dette link: [Midttrafiks bestyrelse](#).

Næste bestyrelsesmøde er planlagt til den 4. november 2022.

Beslutning

Regionsrådsmedlemmerne Arne Lægaard og Morten Flæng orienterede om arbejdet i Midttrafiks bestyrelse.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2022 #

1-00-5-22

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2022. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter forslag til emner og årshjul.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 5. januar 2022 mødeplanen for udvalgets ordinære møder i 2022 og drøftede i den forbindelse ønske om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2022.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdsparter, interessenter eller lignende.

Årshjulet er vedlagt som bilag og opdateres løbende.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forslag til emner og årshjul.

Udvalget besluttede, at

- Besigtigelse ved højtalerfabrikken udsættes til 1 kvartal 2023.
- Det planlagte udvalgsmøde den 9. november udvides til kl. 15 med henblik på drøftelse af den kollektiv trafik.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul_september_2

Punkt 14: Gensidig orientering #

1-00-5-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Orientering om pressekontakt til formanden vedr. kollektiv trafik

Orientering om indhold i det hørings svar Region Midtjylland har indsendt til Erhvervsstyrelsen vedr. udmøntning af midler i Nationalt program for Fonden for Retfærdig Omstilling. På grund af kort høringsfrist er svaret indsendt forud for denne orientering til udvalget og derfor med forbehold for politisk accept af bemærkningerne.

Drøftelse af prioriteringer ved budgetforliget.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 15: Underskriftsark #

1-00-5-22

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.